

ČÍSLO 3 · 13. ROČNÍK

Nāma Hattā

Časopis Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny
zakladatel - áčárja A. Č. Bhaktivédanta Svámí Prabhupáda

seriály · novinky · filosofie · zajímavosti

Haré Kršna drazí oddaní a příznivci vědomí Kršny,

jsme tu opět s dalším číslem. Máte se na co těšit. Dozvíte se něco o posvátných rostlinách a jejich výnamu ve védské kultuře, dále se dočtete něco z příručky o rodinném životě a také se s námi můžete zamyslet nad nedostatky dnešní technologické doby.

Oddychnete si u „krišnasivědomé“ poesie a samozřejmě se jako vždy ponoříte do nektarových zábav Nejvyššího Pána Šrí Kršny, tentokrát v podobě Šrí Gopála.

Přejeme vám příjemné počteníčko a hlavně hodně inspirace do vašich duchovních životů.

*Za redakci časopisu
Divja-kišorí dd*

Obsah

3 **SERIÁL**
Vzpomínky na Šrílu Prabhupádu z knihy „What is the Difficulty?“

5 **KOUTEK**
poezie

6 **SERIÁL**
Věčná kultura duše
- Posvátné rostliny

10 **BHAKTIJÓGA V PRAXI**
Rodinný život ve
vědomí Kršny

14 **KRIŠNA KATHÁ**
Jednoduchost a víra
aneb Gopál a školák

17 **ESEJ**
Na co technologie nestačí

22 **POZVÁNKA**
Padajátra

24 **RECEPT**
Banánové lasí
s muškátovým oříškem

Redakce

Jarmila Vojtěchová
Náma Hatta, Soukenická 27,
110 00 Praha 1, tel: 605 700 876
e-mail: divyakisori@gmail.com
www.harekršna.cz
www.gangamovie.com
www.govindabutik.cz

ZODPOVĚDNÝ REDAKTOR:
Divja-kišorí dévi dási

GRAFIKA: Michal Hora

SPOLUPRACOVALI:
Dharmí dás, Rád'hika Sundarí dd,
Punja Pálaka dás, bhn. Kristina,
bhakta Robert, Šrutakírti dás,
Muni Prija dás, Hládiní Šakti dd

PŘEKLADY:
Oldřich Janota (What is the
difficulty?), Ondřej Hládek
(Technologie), Lila Purušótama
dás (Gopál a školák), bhn.
Kristina (Grihasta - příručka)

Registrační číslo MK ČR E 16036

Duchovní jména

Členové Mezinárodní společnosti pro vědomí Kršny dostávají jména Pána Kršny nebo Jeho oddaných ve spojení se slovem dás (ženy dási), což znamená „služebník“. Například jméno Kršna dás znamená „služebník Kršny“.

Kde nás najdete

Česká republika

ISKCON

Centrum pro védská studia,
Jílová 290, 155 21 Praha 5 – Zličín,
tel. 257 950 391

Farma Krišnúv Dvůr, Městečko
u Benešova č. 1, 257 28 Chotýšany,
tel. 317 796 008

Náma Hatta centrum Brno, Durdáko-
va 34, Brno sever - Černá pole,
tel. 604 472 982, 731 445 474

Náma Hatta centrum – Čakra,
Lutotín 7, 798 41 Kostelec na Hané,
tel. 582 373 245

Vegetariánské restaurace

Góvinda, Soukenická 27, Praha 1,
tel. 224 816 631

Góvinda, Na hrázi 5, Praha 8,
tel. 284 823 805

Balaráma, Orlická 9, Praha 3,
tel. 222 728 885

Slovenská republika

ISKCON

Nová Ekačakra, Abranovce 60,
082 52 pošta Košovce,
tel. +421 517 798 482

Vegetariánské restaurace

Góvinda, Obchodná 30, Bratislava,
tel. +421 903 617 031

Góvinda, Puškinova 8, Košice,
tel. +421 556 200 428

Góvinda, Hlavná 70, Prešov,
tel. +421 517 722 819

Vzpomínky na Šrílu Prabhupádu z knihy „What is the Difficulty?“

Šrutakírti dás byl dva a půl roku osobním služebníkem Šríly Prabhupády

Kde jsi byl při mé přednášce?

21. května 1972, ISKCON Los Angeles, Kalifornie

V tom týdnu, kdy jsem byl s Mahárádžem Kírtanánandou v Nové Dvárace, jsem od Šríly Prabhupády dostal bráhmanské zsvěcení. Nebyl jsem ještě jeho osobním služebníkem, ale ze zpětného pohledu vidím, že už jsem se vpravoval do nálady, která takovému postavení odpovídala. Celý týden jsem rozjímal nad neuvěřitelným štěstím Prabhupádova služebníka a hlтал jsem ho bezostyšně očima pokaždé, když jsem ho zahlédl. Musel si myslet, že jsem „nějakéj divnej.“

Jednou si Šríla Prabhupáda na ranní přednášce všiml, že jeho služebník není u vjasásanu, a ptal se, kam zmizel.

„Je v kuchyni,“ řekl jeden oddaný.

Jeho Božská Milost pokračovala v přednášce. Když skončil, šli jsme s Mahárádžem Kírtanánan-

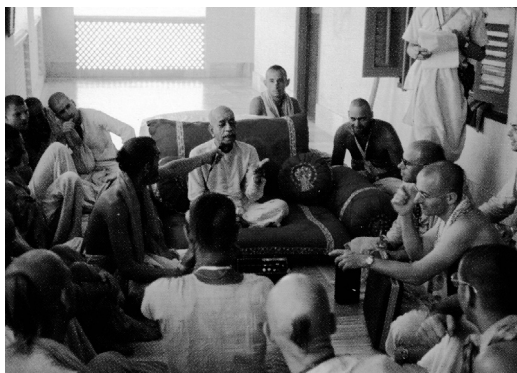
dou do Prabhupádova pokoje. Atmosféra byla napjatá a Šríla Prabhupáda byl viditelně nespokojený. Pak vstoupil jeho služebník se snídaní.

„Kde jsi byl při mé přednášce?“ zeptal se ho Šríla Prabhupáda rozhořčeně. „Připravoval jsem vám snídaní,“ odpověděl služebník.

„Proč?“ zvýšil hlas Prabhupáda. „Připravovat snídaní může kdokoliv. Tvoje místo je na přednášce.“

Jeho důležitý osobní služebník začal zase něco vysvětlovat, ale Prabhupádu to neuspokojilo.

„Tvoje místo je na přednášce,“ řekl mu. „Neexistuje žádný dů-

vod, abys tam nebyl.“

Seděl jsem v pokoji a celý jsem se trásl. Ještě nikdy jsem nezažil svého duchovního učitele rozhořčeného. Když se jeho služebník obhajoval, bylo mi z toho nanic.

„Odmlouvat Šrílovi Prabhupádovi,“ pomyslel jsem si, „nikdy nic nepřinese.“

Byla to pro mě výborná lekce. Rozhodl jsem se, že sám bych takhle Prabhupádovi nikdy neodmlouval, kdyby mě káral. Když Šríla Prabhupáda v srpnu 1972 z Nové Dváraky odjížděl, jeho služebník tam zůstal, aby se mohl oženit. Prabhupáda ho chtěl dál za služebníka, říkal, že je „expert“.

V září 1972 jsem byl v Nové Dvárace Prabhupádovým služebníkem já. Řekl mi, abych mu připravoval jídlo u sebe, nikoli v chrámové kuchyni, protože tam bylo příliš mnoho žen. Za šestnáct měsíců se celá historie opakovala. Šríla Prabhupáda odjel z Nové Dváraky a já jsem tam zůstal, abych se oženil s dívkou, se kterou jsem se seznámil v chrámové kuchyni.

Šríla Prabhupáda znal slabosti svých žáků a milostivě je povzbuzoval, aby je překonali. Když jsme selhali, dál s účastí přijímal naši službu na jakékoli úrovni, na které jsme byli schopni fungovat. Při mnoha příležitostech prohlášoval, že jsme rozháraní kvůli tomu, jak jsme mladí.

Šrílo Prabhupádo, tolik jste se snažil nás chránit. Káral jste nás, že příliš mnoho spíme, přejídáme se, tlacháme a marníme čas. Mnohokrát jste nás napomínal, když jsme byli ve službě nepozorní, že za to může naše pycha. Dělal jste

to z lásky a ze soucitu s námi. Někdy jste plakal, když jste slyšel, že některý váš žák opustil útočiště, které jste mu poskytoval. Vaše láska k nám je nezměřitelná a nekoněčná. Na tomto světě neexistuje žádné jiné bezpečné místo než u vašich lotosových nohou.

„Krišna je jako sladká kulička.“

22. května, 1972 ISKCON Los Angeles, Kalifornie
Zahrada Šríly Prabhupády

Jel jsem na týden s Mahárádžem Kírtanánandou do Nové Dváraky, abych tam přijal bráhmanské zasvěcení. Každý večer při západu slunce chodil Šríla Prabhupáda do své zahrady, kde naslouchal čtení z knihy Krišna. Pár šťastných žáků ho mohlo doprovázet.

Krišnovou milostí jsem byl vyzvaný, abych předčítal. Každý den jsem se té blažené činnosti nemohl dočkat. Šríla Prabhupáda seděl na svém ásanu pod klenbou pergoly porostlé vínem a obvykle měl ruku zastrčenou ve svém pytlíku s korálky. Občas jsme zaslechli, jak tiše pronáší mahámantru. Pozorně naslouchal knize Krišna a někdy se usmál, když slyšel o okouzlujících zábavách Krišny a Jeho bratra Balarámy.

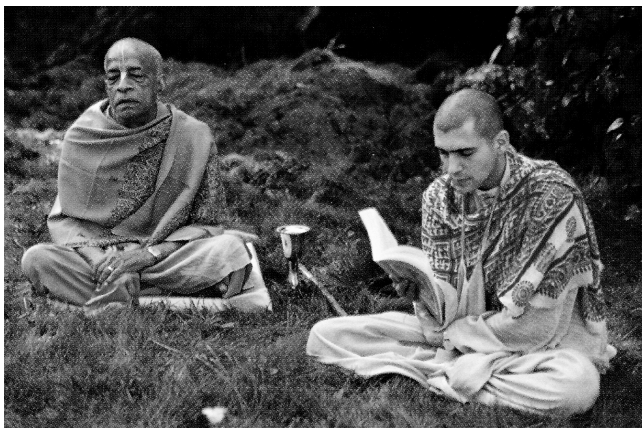
Jednou večer jsem četl příběh „Osвобоzení gorily Dvidivy“ a Šríla Prabhupáda se začal široce usmívat při líčení Dvidivovy potměšilé povahy. Když jsem se dostal k pasáži „Často chodil do

pousteven velkých světců a mudrců a páchal tam velké nepravosti tak, že ničil jejich krásné zahrady a sady,“ kuckal se Prabhupáda smíchy.

Cítil jsem, že to nejlepší nás v příběhu ještě čeká, a opravdu.

„Nejenže působil tyto škody,“ pokračoval jsem, „ale někdy také močil a kálel na jejich posvátná místa.“

Šríla Prabhupáda se smál tak srdečně, že jsem musel na chvíli přestat číst. Jeho veselí bylo neuvěřitelně nakažlivé. Potěšeně se plácal do stehů. Miloval příběhy o tom, jak Krišna a Balarám zabí-

její démony.

Když jsme druhého dne navečer vešli do zahrady, hned jsem si sedl na trávnik a začal pátrat po příběhu, ve kterém by byl nějaký démon. Chvilí jsem listoval v knize, ale Šríla Prabhupáda mě zastavil. „Čti. Čti odkudkoliv. Krišna je jako sladká kulička. Ať kousneš, kde chceš, všude chutná sladce.“

S radostí jsem obrátil na začátek dalšího příběhu a začal číst.

Jako pobočník Mahárádže Kírtanánandy jsem se také mohl účastnit ranních procházek se Šrílou Prabhupádou. Každý den jsme čekali v předsíni, až Šrí-

la Prabhupáda sejde ze schodů. Díky tomu, že jsem po večerech předčítal knihu Krišna, si mě Šríla Prabhupáda jednou laskavě všiml. Podíval se mi přímo do očí.

„Hleďte!“ řekl. „Jaký pěkný mladý brahmačárí. Jak se jmenuješ?“ Samou úctou jsem ze sebe nedokázal vypravit ani slovo. Prabhupáda pokračoval dolů po schodech.

„Jmenuje se Šrutakírty,“ odpověděl Kírtanánanda.

„Ach! Síta Gósvámí,“ řekl Prabhupáda s úsměvem.

Šríla Prabhupáda vyšel ze dveří. Konečně jsem měl důvod proč

žít, protože můj milovaný Gurudév mě přijal jako vypravěče Krišnových zábav, jako byl Síta Gósvámí. Z milostivého pohledu Jeho Božské Milosti jsem pochopil, že si mého čtení z knížky Krišna váží.

Drahý Šrílo Prabhupádo, teprve když jsem se stal vaším

osobním služebníkem, dokázal jsem pochopit, jak jste si vážil služby každého z vašich žáků. S potěšením jste sledoval, jak semínka oddanosti, která jste zasadil, zapouštějí kořeny a sílí. Radoval jste se z každé známky pokroku vašich žáků ve vědomí Krišny. Častokrát jste říkal:

„Udělal jsem z hippies happies.“

Při každé vzpomínce na vaše nádherné lotosové nohy cítím veliké štěstí. Sloužit jim je mým jediným útočištěm. Děkuji, že mi dáváte tuto věčnou příležitost.

Přeložil: Oldřich Janota

Několik rozdílů mezi hmotou a duší

Rozvoj je projev duše
dekadence tendence hmoty
každá rostlina uvadne
každá hmota se rozpadne
i statky obehnané ploty

Duše je energii dávající
hmota je energii beroucí
touhy duši něco stojí
platí tak úsilím v boji
který je pro ni matoucí

Duše vzhlíží k nebesům
hmota ji předhazuje psům
chytla-li se na pochoutku
žije svým životem loutky
poplatna přírodním zákonům

Ty dvě spolu být zkoušely
stejným směrem jít nechtěly
každá je z jiného těsta
a ač hostí je stejná cesta
ty směry je jednou rozdělí

Hmota je ze všeho ta poslední
duše uvězněná trpí v ní
ač zvyklá je věčně milovat
nechala se iluzí svazovat
a křičí a nikdo ji neslyší

Až poznáme, že to duše dává světu lesk
že život nevykresal Velký třesk
duše se zatřpytí ve hvězdách
hmota promění se v prach
a v něm zůstane i všecken stesk

O zaplétání

Máme chuť být zapleteni
zaplétat se a pak se plést
zaplétáme se zaslepeni
a jak slepci necháme se svést

Svést se svévolně, uvolněně
smělostí z osamělosti, co bolí
rozumně a hravě jako štěně
plést se pod nohy skoro komukoliv

Bez něčí blízkosti si zoufáme
přirozené je pro nás milovat
ve věčnou lásku dále doufáme
kde se emocemi můžeme ládovat

Nárokujem si to jistě právem
nehledejme však na zemi
přízemní chtíč zde cloumá davem
v němž každý říká: věřte mi

Skutečná láska se po zemi neplazí
neomezuje ji tento svět
její vůně je samotnou extází
a chutná sladčeji než med

Její dárce a příjemce je sám Pán
sám Pán, co sám nikdy není
duše jsou jím přitahovány ze všech stran
a to je konec všeho zaplétání

Věčná kultura duše

Význam vaišnavských obřadů a védské kultury

Ve védské kultuře se velká pozornost věnovala posvátným stromům a dalším rostlinám, jako je tulasí, amalakí, banján, ním, ašóka, lotos, atd... Ne proto, že by lidé uctívali jakési duchy stromů, jako to dělali Keltové, ale především proto, že tu rostlinu má Nejvyšší Pán velmi rád, nebo že se u toho stromu udála nějaká významná událost spojená s Krišnou a jeho oddanými. Někdy také i pro nějakou spojitost mezi stromem a některým polobohem, který nabízí lákavá požehnání těm, kteří si přejí zůstat v hmotném světě.

Ne všechny stromy, které jsou v Indii považované za posvátné, mají význam pro vaišnavu, ale oddaný by přesto měl znát i takové stromy, protože k polobohům a jejich oblíbeným rostlinám bychom neměli být neuctívi.

Hlavně se zaměřím na ty posvátné rostliny, o kterých můžeme často číst ve Šrímad Bhágavatamu či Bhagavad Gítě, nebo jsou nějak prakticky spjaté s vaišnavskou kulturou.

Banján, Pipal a jak Krišna schoval máslo

Ašvatthah sarva vrikšánám - ze všech stromů jsem banján - říká Pán Krišna v Bhagavad Gítě, když Ardžunovi vysvětluje, jak ho lze v tomto světě vidět. Posvátný banján je známý po celém světě pro svůj ohromující vzhled a veli-

Proto

je na začátku patnácté kapitoly Bhagavad Gíty přirovnán banján k tomuto světu: jako by nikde nekončil. Listy jsou jako védské hymny, které nám mají pomoci dosáhnout vyšších úrovní, ale ten, kdo je k plodům tohoto nesmír-

POSVÁTNÉ

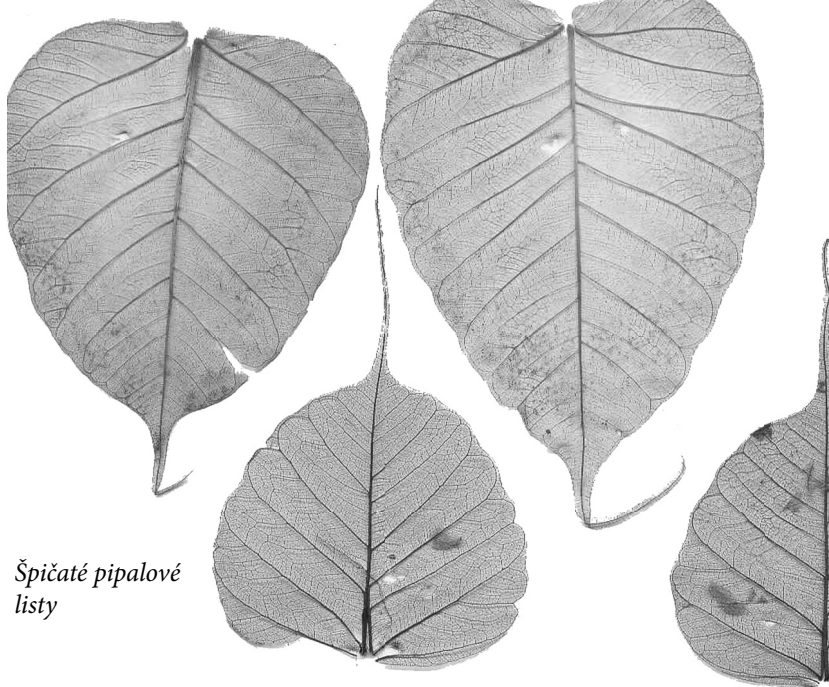
kost. Zvláštní jsou jeho husté kořeny, které jsou nejen v zemi, ale jsou rozprostřeny po celé koruně stromu.

ně spletitého stromu (hmotnému světu) poután, nemůže být vysvobozen, neboť jeho přelézání z jedné větve na druhou nebere konce.

Banjánový strom - jeho kořeny rostou také v koruně stromu

Banján je symbolem života a plodnosti. Jeho koruna dorůstá obrovských rozměrů, mnohdy zakrývající i několik hektarů půdy. Díky spleti jeho kořenů nepoznáte, jestli jste v lesíku mnoha stromů, nebo jen pod korunou jednoho obrovského. Velký banján v Indické botanické zahradě v Howrahu je považován za největší strom na světě. Banján je používán v mnoha básních, písničkách, obrazech a známých filmech moderního světa. Banján neroste jen v tropické Asii, ale také v Austrálii, na Havaji a v Americe, díky nadšení lidí, kteří fascinováni

Špičaté pipalové listy

ROSTLINY

vzhledem tohoto stromu, ho do těchto míst z Indie dovezli.

Mezi lidmi v Indii je banján nazýván *kalpa-vrikša*, strom plnící všechna přání, a to je také jeden z důvodů, proč ho mnozí chodí denně uctívat.

Na začátku zmiňovaného verše Bhagavad Gíty je banján nazván jménem *ašvattha* a je to jméno i pro další podobný strom: pipal. Pipal, banján a ještě několik podobných stromů je dnešními botaniky zařazeno do stejné kategorie fíkovníků a zdá se, že ve vědeckých písmech je pod jménem *ašvattha* myšlen jak banján, tak pipal, kterému se v Indii říká také strom Bo. Mají sice odlišné listy (pipal je má špičaté), ale jinak se vzhledově příliš neliší.

Pod pipalovým stromem seděl mladý princ Siddhártha Gautama a dosáhl svého „osvícení“ (Bodhi),

nebo také „duchovního probuzení“ (Buddha).

Pipal se mezi učenci nazývá sanskritským jménem *Plakša*

a toto jméno je uvedeno ve Skanda Puráně a Vámana Puráně, když je uvedeno, že z tohoto stromu pramení řeka Sarasvatí (*plakša pra sravana*). Když Pán Krišna opouštěl planetu Zemi, seděl pod pipalovým stromem.

Pokud uvidíte, že ženy v Indii přicházejí uctívat pipal a vážou

Pod pipalovým stromem seděl Pán Krišna, když opouštěl tuto planetu

kolem něj červené provázky a látku, dělají tak ve víře, že v tomto stromě sídlí bohyně Lakšmí (prý hlavně v sobotu), a tak od ní mohou získat požehnání.

Dalším posvátným fíkovníkem je strom, kterému se říká Krišnúv fíkovník nebo někdy také Krišnova nádobka na máslo. Víme, že Krišna měl rád máslo a jako malé dítě ho občas i ukradl. Jednou ho jeho matka Jašóda nacyhtala při činu a on, aby vše zakryl, schoval máslo do srolovaného listu tohoto stromu. Světe div se, všechny listy jsou ještě dnes zmuchlané a téměř srolované, snad neustále připravené Krišnovi nějaké to kradené máslo znovu schovat!

Ašóka

Jestli jste již četli nebo slyšeli vyprávění z Rámajány, asi si budete pamatovat na slavný okamžik, kdy Hanumán poprvé spatřil Sítu, manželku Pána Rámačandry.

Tedy se ukryl na stromě *ašóka* v zahradě *Ašóka Vata*, což byl ašókový háj démona Rávany, který Sítu unesl.

Neuvěřitelně tvrdé belové plody

V zahradách Lumhini se pod ašókovým stromem narodil královně Máje Pán Buddha. Tehdy těhotná královna procházela zahradou a sedla si pod tento strom, aby si odpočinula. Najednou se větve ašóky sklonily až ke královně, která se jich chytla a v té chvíli se z její pravé strany zjevil Pán Buddha.

Na mnoha chrámech a stavbách po celé Indii lze vidět vyobrazení Jakšini (Jakšové jsou božské bytosti s mystickými schopnostmi), jak se pravou nohou dotýká ašóky a v jedné ruce drží jeho květy.

Mnozí lidé v Indii uctívají tento strom, protože tím chtějí získat přízeň Kámadévy, boha lásky. Také je zvykem pít vodu, ve které jsou namočené ašókové květy, neboť se tím přemůže smutek.

Slovo *ašóka* znamená doslova přeloženo „méně smutku“. V písmech je zmíněno šestnáct různých sanskritských jmen tohoto stromu: *Síta-Ašók*, *Anganaprija*, *Ašópalava*, *Ašóka*, *Ašók*, *Ašupala*, *Apašaka*, *Hemapušpa*, *Kankeli*, *Madhupušpa*, *Pindapušpa*, *Pindipušpa*, *Vandžula*, *Višóka* a *Vičitra*.

Tento nepřilíš vysoký strom s korunou tmavě zelených listů je ceněný pro svou krásu a jeho nádherně vonící červeno-žluté květy, které kvetou od února do dubna. Mnohdy, například při návštěvě Majápuru, uvidíte tento strom v kultivované podobě hubeného, od země hustě olistěného strom-

Hanumán poprvé spatřil Sítu pod stromem ašóka

ku, který připomíná sloup z listů. Jeho listy jsou úzké a vlnité.

Bel

Až navštívíte někdy na jaře Vrindáván, téměř jistě potkáte velké tlupy všudypřítomných opic, které neustále šilhají po něčem, co by naplnilo jejich nenasytný žaludek. Asi těžko byste byli úspěšní při pěstování banánů nebo jiného ovoce. Vše je okamžitě snědno, bez ptaní. Jediné ovoce, kterého si opice neovšimají, je takzvané kamenné nebo také dřevěné jablko, jak se v Indii říká plodům stromu bilva. Pokud ho najdete spadlé na zemi, šáhněte si na něj, pochopíte.

Strom *bilva*, také známý pod jménem *bel*, *beli*, nebo *kuvalam*, je asi dvacet metrů vysoký trnitý strom s vonícími květy. Asi desetcentimetrové ovoce se musí rozbit kladivem, pokud máte chuť na vnitřek. Je možné z něj připravit

výborný džus a z bilvových listů salát. Ovoce je používáné i při léčení různých nemocí. Bilvové listy se používají při dekoraci chrámů a při různých slavnostech a uctívání.

Lidé, kteří chtějí uspokojit Šivu, to mohou udělat jednoduše obětováním bilvového listu, nebo zasazením *bilvy* doma či poblíž chrámu.

Santál

Santálové dřevo, nebo také *čandanam*, *čandan* a *ghanda*, je používáný velmi často při uctívání Nejvyššího Pána. Pasta vyrobená ze *santálu* je příjemně ochlazující a z toho důvodu se jí potírá čelo a nebo i celé tělo. Ze santálu se vyrábí také vonné tyčinky nebo olej, používáný při uctívání. Používá se k výrobě tilaku nebo bindi, znamének, které si lidé v Indii dělají na čelo nebo jimi

zdobí Božstva. Během některých obřadů, jako je *viváha* (svatba), je součástí rituálu potření čela santálovou pastou.

V Ajurvédě je *santál* doporučený k odstranění úzkosti. Používá se k výrobě mýdel nebo se z něj vyřezávají ozdobné předměty a nábytek.

Různé druhy santálových stromů rostou na mnoha kontinentech, na různých místech jižní Asie, Ameriky a Austrálie.

Ním

Když se v Navadvípu zjevil (narodil) Pán Čaitanja, ihned po narození byl odnesen pod nímový strom, který rostl před domem, protože ho jeho matka Sačí chtěla ochránit před vším nepříznivým, jako jsou duchové a démonské bytosti. Podle tohoto stromu se začalo Pánovi říkat Nímáj.

Právě pro své ochranné vlastnosti se vyrábí

za použití nímových listů a plodů banjánu *kavača* (ochranný amulet), kterou nosí ženy během těhotenství, aby tak ochránily své dítě.

Nímu se také říká *nimba*. V Africe, kde také roste, se mu říká *mwarobaini*, což znamená: strom, který léčí čtyřicet nemocí. A v Indii má řadu přízvisek, které to potvrzují: božský strom, všehojící, přírodní lékárnička a nebo vesnická nemocnice. Ním je základní složkou v ajurvédské medicíně. Používají se všechny jeho části, od kořenů po listy a plody. Nímový olej se používá k výrobě mýdel, šampónů a masť. Větvičky je možné použít při čištění zubů, jako kartáček. Jedna z úžasných vlastností nímů je, že odpuzuje hmyz, například komáry. Má nazloutlé, bílé a voňavé květy, které se mohou použít při přípravě hořkých jídel, například pikli.

Ním je po celé Indii uctíván, někteří lidé říkají, že je sídlem Matky Durgy, jiní (v Bengálsku), že je tělem bohyně Sitaly, která léčí neštovice (i to je nemoc, se kterou si *ním* poradí).

Santálové dřevo se používá při uctívání v chrámech, medicíně a kosmetice

Ním dokáže vyléčit čtyřicet nemocí

Rodinný život ve vědomí Krišny

Grihasta ášram je důležitou a nedílnou součástí systému daiví varnášramy. Tato příručka o grihasta ášramu je založena na informacích sesbíraných ze spisů Šríly Prabhupády v jeho cenných významech ve Šrímad Bhágavatamu a Bhagavad-gítě, z jeho přednášek a dopisů a z příspěvků mnoha vedoucích oddaných ISKCONu.

Povinnosti a zodpovědnost obecně v grihasta ášramu

☛ Prvořadou povinností grihasty je prokazovat službu. Kromě sloužení bráhmanům v rámci vlastního ášramu je grihasta ášram určen ke službě všem čtyřem ášramům.

☛ Je popsáno, že služba v rámci grihasta ášramu je jako přecházení přes kopec, jelikož je tu tolik překážek. Někdy mohou povinnosti a zodpovědnost bolet. Přesto by měla být prokazována služba v duchu odříkání, se smyslem pro povinnost a se správným pochopením harmonického žití ve vědomí Krišny.

☛ Grihasta ášram je ášramem oběti. Grihasta pracuje pro prospěch všech čelíc všemožným okolnostem.

☛ Védská kultura je kulturou sdílení a dávání s vědomím, že vše ve vesmíru řídí a vlastní Pán a že člověk by měl přijmout pouze věci, které jsou pro něj nezbytné a vyhrazené jako jeho podíl.

☛ Hlavní povinností grihasty je neustále zpívat Svatá Jména Pána, sloužit vaišnavům a Nejvyššímu Pánu, pomoci příbuzných a majetku nabytého zbožným životem.

☛ Přesto Pán Čaitanja Maháprabhu doporučil pro tento věk ten nepraktičtější způsob splácení dluhů a to stát se upřímným oddaným Nejvyššího Pána Krišny, provozovat sankirtana jagju zpíváním mahámantry a tak se osvobodit od všech druhů závaznosti.

Způsob žití grihasty

Písma předepisují grihastům mnoho usměrnění (co dělat a co nedělat). Protože středem zájmu je oddaná služba, důraz je jasně kladen na to stát se dobrým oddaným Pána Krišny.

Co důležitého dělat:

Následující doporučení pro duchovní pokrok jsou důležitá, jelikož jsou praktická i v současném věku.

☛ Vstávat brzy ráno a vykoupat se.

☛ Vítat a uctívat Božstva.

☛ Zpívat pozorně a s oddaností přeepsaný počet kol.

Toto je životně důležitý aspekt oddané služby.

☛ Uctívat Tulasí Déví.

☛ Denně naslouchat/číst z Písem jako jsou Šrímad Bhágavatam a Bhagavad-gíta.

Dluhy v grihasta ášramu

Měli bychom pamatovat na to, že když se narodíme a žijeme v hmotném světě, stáváme se příjemci tolika výhod z různých zdrojů. Proto jsme zadluženi a v průběhu našeho života sbíráme další a další dluhy. (Význam; Čaitanja Čaritamrita Madhja 22.141; lekcce z Bhagavad-gíty v Los Angeles 681211BG LA a další)

vat ve společnosti materialistických lidí.

☛ Oddaný-grihasta by měl vykonávat předešlé povinnosti a neměl by být lhotejný ve jménu „odpoutanosti“.

☛ Neměl by být příliš připoutaný k pohodlí domova ve společnosti ženy, dětí, příbuzných atd.

Grihasta a uctívání Božstev

Vykonávání oddané služby je prvotním úkolem grihasty. Po šravanam, kirtanam, smaranam, pádasevanam přichází proces

arčanam, uctívání Božstev. Šríla Prabhupáda doporučoval, aby zasvěcení oddaní následovali zásady Nárada pančarátry tím, že budou uctívat Božstvo v chrámu. Cesta uctívání Božstev je zvláště doporučována pro oddané hospodáře, kteří vlastní značné hmotné bohatství. Bohatý hospodář, který není lakomý, může pro uctívání Božstev obstarat přepychové vybavení. Méně movitá osoba může také vykonávat uctívání Božstev doma jednoduchým, ale oddaným způsobem. V hnutí pro vědomí Krišny jsou brahmačáríni, gri-

hastové, vanáprasthové a sanjásíni, ale uctíváním Božstev v chrámu by se měli zabývat především hospodáři. (Šrímad Bhágavatam význam 7.5.24)

Šríla Prabhupáda prohlásil, že oddaní-grihastové jsou obecně zaměstnaní hmotnými činnostmi a proto by měli začít s uctíváním Božstev. Oddaným-grihastům je doporučováno, aby uctívali Božstva podle vhodných opatření a pokynů od duchovního mistra. Zvláštním účelem uctívání Božstev je udržovat se neustále v čistotě. Oddaní-grihastové by měli být skutečnými příklady čistoty. (Šrímad Bhágavatam význam 7.5.24)

Kde bychom měli uctívat Božstva? Můžeme tak činit jednoduchým způsobem doma, pokud máme Božstva. Přesto - vládoucí Božstva v chrámu mají přednost před uctíváním Božstev doma. Pokud grihasta žije blízko chrámu, pak by středem jeho zájmu mělo být navštěvování chrámu a festivalů v něm pořádaných.

Jak si v grihasta ášramu vydělávat na živobytí: Co dělat a co ne

☛ Grihasta musí vydělávat, aby uživil rodinu. Ale musí tak činit nekomplikovaným způsobem.

☛ Nabízet bhogu a uctívat prasadam, vaišnavy a bráhmany.

☛ Vykonávat dobročinnost v kvalitě dobra.

☛ Vykonávat oběti, z nichž nejlepší je sankírtana jagja. Oddaná služba Pánu je nejdůležitějším rysem v životě grihasty.

V zásadě, „náme ruči, džíva dája a vaišnava séva“

Něco co nedělat:

☛ Grihasta by neměl dělat nic, co není spojené s Pánem Krišnou a neměl by se nezbytně pohybo-

☛ Jednoduché žití a hluboké myšlení je mottem Krišny si vědomého grihasty. Není to přehnaně ambiciózní osoba, která by se snažila vydělávat víc peněz, než je třeba, a hromadila více věcí, než je nutné.

☛ Během toho, co si grihasta vydělává na živobytí, by neměl být k nikomu nepoctivý, neměl by nikoho vykořisťovat či podvádět, ani být k ostatním krutý nebo nespravedlivý.

☛ Nesmí provozovat hříšné činnosti. Musí pracovat poctivě podle svých kvalifikací a předepsaných povinností.

☛ Neměl by být úplatný ani při vydělávání, aby při utrácení.

Hlavní zásadou je, že grihasta musí přímým Krišny si vědomým způsobem vydělávat dostatek peněz, aby udržel tělo a duši pohromadě, sloužil nejvyššímu Pánu a udržoval svou rodinu, měl by společně zpívat, společně uctívat Božstva

a měl by domů zvat oddané, aby jim sloužil a nabízel jim Krišna prasádam.

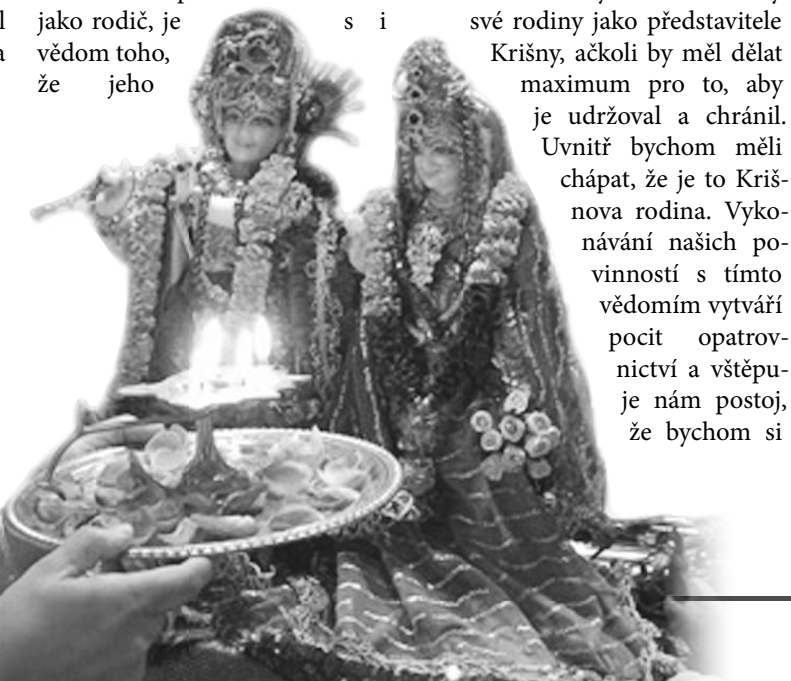
☛ Pokud oddaný touží vydělat pro službu Krišnovi velký obnos peněz, měl by vyhledat vedení staršího oddaného a měl by si dávat pozor, aby se nezapletl do pochybných a riskantních obchodních spekulací, čímž by mohl ohrozit svůj duševní klid a zdraví.

☛ Grihasta ášram je plný úzkosti jako například jak provdat děti, zajistit jim vzdělání, koupit dům a podobně, což všechno vyžaduje určitou sumu peněz. Člověk by si neměl dělat příliš velké starosti s domácími záležitostmi. Zatímco oddaný-grihasta vykonává svou povinnost jako rodič, je s i vědom toho, že jeho

děti mají svůj vlastní osud určený karmou a svou vlastní svobodnou vůli. Měli bychom se prostě snažit vykonávat naše povinnosti a odevzdávat se Krišnovi s plnou vírou v Něj. Skutečný význam slova ášraja, obsaženého v grihasta ášramu, je plně záviset na Nejvyšším Pánu a přijímat u Něho útočiště ve všech našich činnostech.

Bhaktivinód Thákur zpíval „zpívej svaté jméno Krišny bez přestupků. Krišna je tvá matka, Krišna je tvůj otec a Krišna je pokladem tvého života.“

☛ Grihasta by měl vidět členy své rodiny jako představitele Krišny, ačkoli by měl dělat maximum pro to, aby je udržoval a chránil. Uvnitř bychom měli chápat, že je to Krišnova rodina. Vykonávání našich povinností s tímto vědomím vytváří pocit opatrovnictví a vštěpuje nám postoj, že bychom si

měli vydělávat zbožným způsobem.

☛ Jak grihasta praktikuje odpoutanost? Odpoutanost od dětí, ženy a domovu neznamena, že bychom k nim neměli nic cítit. Jsou přirozenými objekty naší náklonnosti, ale pokud nejsou přízniví našemu vědomí Krišny, neměli bychom k nim být připoutaní. Přesto bychom neměli vzdát upřímné pokusy o to učinit je vědomými si Krišny. Proces vědomí Krišny je velice jednoduchý a jeho vykonávání je radostné. Každý grihasta by se měl snažit vzdělávat členy své rodiny ve vědomí Krišny. V takové domácnosti, kde jsou si všichni členové rodiny vědomi Krišny, není potřeba měnit rodinný život za život v odříkání.

Dávání milodarů – posvátná povinnost v grihasta ášramu

☛ Dobročinnost a sloužení hostům činí grihasta ášram ve-

lice příznivým. Grihasta dělá duchovní pokrok tím, že dává milodary ostatním třem ášramům, jež jsou určeny výlučně k duchovnímu rozvoji, nemají být zatěžovány problémy s vydáváním si na jídlo, oblečení a přístřešek. To je podstatná síla a také krása grihasta šramu. Je to požehnání.

☛ V Bhagavad-gítě Pán říká, že milodary by měly být dávány se správným vědomím (v kvalitě dobra), správné osobě a ve správném čase na správném místě. Hospodáři by měli pravidelně dávat příspěvky do chrámu, třeba i velice malé, pokud nemají více. Tento zvyk by měli pěstovat od samého začátku svého života ve vědomí Krišny. Někteří oddaní myslí, že počkají, dokud nevydělají spoustu peněz. Pravidelné rozdávání z jakéhokoli hmotného bohatství, které nám Pán poskytne, nám pomáhá v našem vědomí Krišny. Podle Šríly Prabhupády by hospodář měl ideálně dát 50% svého výdělku Krišnovi, 25% rodině a 25% uschovat na mimořádné výdaje.

☛ Grihastové by měli cítit zodpovědnost a měli by prokazovat soucit ke všem trpícím a potřebným.

Přeložila: bhaktin Kristina

Jednoduchost a víra aneb Gopál a školák

Matka měla šesti nebo sedmiletého syna. Chtěla chlapce přihlásit do školy, aby dostal vzdělání, ale škola byla asi půl míle vzdálená od jejich domu. Přesto nakázala chlapci, že musí každé ráno chodit do školy. A tak ten chlapec začal chodit do školy. Na cestě však musel projít džunglí, ve které žila divoká zvířata jako tygři a hadi. A jelikož byl malý chlapec, přirozeně měl strach. Přišel tedy za matkou a řekl: „Mami, když chodím do školy, musím procházet tou džunglí a mám veliký strach. Už do školy nemohu chodit.“

Matka mu odpověděla: „Čehopak se bojíš? Nevíš, že v lese je také tvůj přítel Gopál? Jen zavolej svého přítele Gopála a on ti pomůže. Neboj se, nemusíš se bát.“

„Ó, můj přítel tam je?“

„Ano, kdykoliv se budeš bát, zavolej: „Gopále, můj příteli, já

se bojím. Kde jsi? Prosím přijď,“ takto bys Ho měl zavolat.“

Chlapec následoval matčiny pokyny. Když procházel džunglí a dostal strach, zavola: „Příteli Gopále, můj bratře Gopále! Kde jsi? Já mám strach. Prosím přijď a pomoz mi!“

A Gopál se hned zjevil: „Ano, jsem tu. Čehopak se bojíš?“

„Musím jít do školy a projít touto džunglí, kde žije tolik divokých zvířat.“

„Dobrá, tak už se neboj. Já půjdu s tebou.“ Takto doprovázel Gopál malého školáčka každý den na cestě do školy.

V indických školách dělají Ganéša púdžu a Sarasvatí púdžu, aby žáci získali poznání. Na tyto festivaly vybírá učitel od studentů

peněz. Měl bys ale přinést alespoň padesát paisa (půl rupie).“

Chlapec tedy přišel domů ze školy a řekl matce, že budou mít ve škole festival a on musí přispět padesát paisa. Jenže oni neměli vůbec nic. Dokonce ani jedno paisa. Matka odpověděla: „Řekni panu učiteli, že nemáme žádné peníze. Jsme velice chudí, ale přineseme mléko.“ Chlapec řekl: „Kdo nám dá mléko?“ „Přeci tvůj přítel Gopál. On pase krávy.

Může nám dát tolik mléka, kolik bude tvůj učitel chtít. Tak běž a řekni Gopálovi o mléko.“

Chlapec jednoduše přijal, co mu matka řekla: „Ano, řeknu o mléko Gopálovi.“

Tak toho dne v lese zavola svého přítele: „Ó Gopále, kde jsi?“

„Tady jsem“, zjevil se chlapci Gopál. „Co potřebuješ?“

„Můj učitel říkal, že musím dát padesát paisa, ale my nemáme žádné peníze. Má matka říká, že tě mám požádat, abys

nám dal nějaké mléko, jelikož oni budou potřebovat mléko na ten festival. Proto nám musíš dát tolik mléka, kolik budou potřebovat.“

„Samozřejmě dodám tolik mléka, kolik je třeba. Jsem tu vždy, abych ti pomohl.“

Později v den púdži, zavola svého přítele Gopála: „Gopále, dnes

Šrí Gopál Džiu - milované Božstvo Gour Govindy Svámího

vždy nějaké příspěvky. Jednoho dne vyhlásil učitel, že budou tento festival slavit a že by každý měl něco přinést. Ale chlapec a jeho matka byli velice chudí. Žili spolu jen oni dva a neměli žádné peníze.

Učitel tedy řekl školáčkovi: „Vím, že jste chudí a nemáte dost

je ten den. Prosím přijď.“ Gopál přišel s malým hliněným hrnkem mléka. „Dobrá, vezmi si to a dej to svému učiteli. Tento hrnek dá tolik mléka, kolik budou chtít. Nikdy se nevyprázdní.“ Chlapec si vzal hrnek a dal jej svému učiteli. Vida ten malý hrnek, učitel řekl: „Ó, tak málo mléka. My potřebujeme mnohem více. Potřebujeme deset kýblů mléka. A tys přinesl jen tento malý hrnek.“

„Ne, Ne, Ne. Tento hrnek se nikdy nevyprázdní. Přineste deset kýblů a vylijte mléko do nich. Všechny budou plné.“

Učitel to udělal a k velkému překvapení naplnil všech deset kýblů. Zeptal se tedy chlapce: „Kde jsi vzal ten hrnek?“

„Můj přítel Gopál mi ho dal.“

„Tvůj přítel Gopál? Kdo pak to je?“

„On žije v džungli. Kdykoliv Ho potřebuji, zavolám Ho a On přijde. Matka mi řekla, že kdykoliv mám strach, mám zavolat: „Gopále, Gopále! Bratře, můj příteli Gopále, a on se zjeví. On mě ochraňuje, pomáhá mi a vodí mě do školy. On mi dal tento hrnek mléka. Říká, že je přítelem všech. Říká, že není jen mým přítelem, ale, že je přítelem všech. Pokud Ho někdo volá, je připraven mu pomoci v nebezpečí, při jakémkoliv kalamitě, či kdykoli kdy je Ho třeba.“

Takovému malému bezelstnému dítěti se dostane Křišnovi pomoci. A vy se stále obáváte. On se obává, ona se obává. Všichni mají obavy: „Co budu dělat? Potřebuji tolik peněz. Co budu

dělat? Jak to vydělám? Musím dělat tohle nebo támhleto. Mám tolik problémů, tolik překážek, tolik potíží.“ Proč nepoprosíte Gopála? Gopál je připraven vám pomoci, ale vy Ho nechcete poprosit. A když prosíte, tak proč Gopál nepřichází? Říkáte: „Ano ano, já Ho prosím. Ó Křišno, prosím prosím pomoz mi. Ale Křišna nepřichází.“

Před tím malým chlapcem se Gopál zjevil okamžitě. Proč tedy nemůžete získat Gopálovu pomoc vy? Proč za vámi Gopál nepřijde? V čem je problém? Protože nemáte víru v Gopála, nemáte víru v Křišnu. Je to otázka víry. Ten malý chlapec měl silnou víru. Okamžitě, jak mu matka řekla o Gopálovi, vložil do jejich slov silnou neochvějnou víru a získal Křišnu. Ale vy nemáte víru.

Ve své *bhakti-rasámrita-sin-dhu* (1.4.15) říká Šríla Rúpa Gosvámí *adau šradhá*, první věc je neochvějná víra. Co myslíme vírou? Rúpa Gosvámí říká, že víra je první. Po ní následuje vše ostatní. *Šradhá* znamená silná neochvějná víra. *Bhadžante mám dridha-vratah* – ti, kteří mají víru, dělají *bhadžan* s odhodlaností. (BG 7.28). Silná víra v co? *Sádhu-*

šástra-guru vákja: víra v to, co říká sádhu, co říká šástra a co říká guru – v to co říká Křišna. Měli byste mít silnou neochvějnou víru v to, co říká Křišna v Bhagavadgítě a ve Šrímad Bhágavatamu.

Je řečeno: *višvása mile kršna tarke bahu dúra*

Pokud má někdo víru, snadno dosáhne Křišny a veškeré pochybnosti zmizí.

Pokud máte silnou víru, získáte Křišnu. Máte nějakou víru, ale není silná. Je to slabá víra. Kdykoliv může být podlomena a vy se budete cítit zklamaní a nešťastní. Proč takové pocity? Proč zklamání? Proč neštěstí? Protože nemáte silnou víru v Křišnu. Nemáte víru v *sádhu-šástra-guru vákja*. Ztratili

jste víru, a proto se cítíte zklamaní a nešťastní.

Víra je ta nejdůležitější věc. Je to potvrzené v Bhagavadgítě, ve Šrímad Bhágavatamu a všichni naši ácárjové to potvrzují. Ale je to postupný proces. Maháprabhu říká to samé:

učča sankírtane kari šradhára pračára

Zpívejte nahlas svatá jména a kážeje s vírou.

Když můj Guru Maharádž přišel na západ, co měl s sebou? Pouze silnou víru v Krišnu, silnou víru v slova svého duchovního mistra a silnou víru ve svaté jméno. Nic jiného. Je to otázka silné víry v Gopála. Ale lidé tuto víru nemají. Máte trochu víry, ale není silná. Měli byste vyvinout silnou víru. Čaitanja-čaritamrita (Madhja 22.62) říká:

šradha-šabdevišvása kahe sudridha niščaja

kršne bhakti kaile sarva-karma krita haja

Šradhá je definována jako silná víra v to, že vykonáváním transcendentální láskyplné služby Kršnovi jsou automaticky vykonávány všechny podřazené povinnosti. Taková víra je příznivá pro vykonávání oddané služby.

Jak může být taková víra vyvinuta? To je jiná otázka. Za tímto účelem vykonáváme hlasitý *san-kírtan*. Když to děláte, vyvinete takovou víru. Nebudte nešťastní a zklamaní. Maháprabhu je tu, Krišna je tu, Šríla Prabhupáda je tu. Hlasitě zpívejte a naplňte at-

mosféru transcendentální zvukovou vibrací! Měli byste mít plnou víru ve svaté jméno, v Gopála, v Krišnu a v Maháprabhua. Za žádných okolností není třeba se cítit beznadějně. V Maháprabhuově hnutí není otázka pesimismu. Existuje jen optimismus.

Jako ten malý chlapec. Okamžitě vyvinul víru a získal Krišnu. Naříkal: „Ó Gopále. Kde jsi? Má matka mi řekla, že se mám na tebe obrátit.“ A Gopál se mu okamžitě zjevil.

A proč nemáme takovou víru okamžitě? Jaký to má důvod? Proč jsou malé děti schopné mít tolik víry a dospělí ne? Je to proto, že dospělí jsou nečestní a neupřímní, zatímco děti jsou absolutně bezelstné a jednoduché. Dítě je velice bezelstné, ale hned jak vyroste a začne se sdružovat s dospělými, kteří jsou nečestní a neupřímní, vyvine stejné vlastnosti jako oni. Protože jinak, je každé dítě zpočátku velice upřímné a bezelstné. Jednoduché.

Jednoduchost je *vaišnavismus*. Všichni naši *áčarjové* to říkají. Šríla Bhaktisidhánta Sarasvatí Gosvámí to také zdůrazňoval. *Saralátá hi vaišnavatá* – jednoduchost je *vaišnavismus*. Skuteční vaišnavové jsou jako děti. Není v nich přítomná žádná nečestnost, dvojakost a předstírání. A jelikož Kršna je ve vašem srdci a zná vaše srdce, nikdy ho nemůžete obelstít. Guru i Kršna jsou známi jako *patita-pávana*, ne *kapati-pávana* – oni jsou zachránci pokleslých, ne zachránci nečestných a dvojakých. Tak buďte upřímní. Pokud jen jednou prohlásíte s otevřeným srdcem: „Kršno, jsem tvůj!“, Kršna vás okamžitě přijme. On je ve vašem srdci.

Z přednášky Jeho Svátosti Šríly Gour Govindy Svámího Maharádže z 28.října 1991 v USA v Michiganu.

Přeložil:

Líla Puruščottama dás

Šrí Šrí Rádha Gopál Džiu během abhišku

NA CO TECHNOLOGIE NESTAČÍ

„Omámení příslibem ráje špičkových technologií lidé vůbec neuvažují o duchovním smyslu života, pokládajíce jej mylně za nevědecký a zastaralý.“

Žijeme ve věku technologií. Přeprogramujeme se automobily a letadly a komunikujeme prostřednictvím emailů a mobilních telefonů. Média a internet nám přinášejí nejčerstvější informace z celého světa. Zabavují nás filmy plné speciálních efektů vytvořených pomocí nejnovější techniky. Díky centrálnímu vytápění a klimatizaci se cítíme příjemně bez ohledu na počasí...

Tento výčet by mohl pokračovat dál a dál. Technologie proměnily téměř každý aspekt našeho života. A nehledě na starosti se znečištěním životního prostředí a environmentální problémy, jež technologie způsobují, má většina lidí pocit, že máme z technologií nesmírný prospěch.

Kam nás technologie přivádějí?

Poprask kolem pohodlí, luxusu a všelijakých hi-tech mašinek vytváří dojem, že technologie vedla k pokroku v lidské společnosti. Zlepšila se však kvalita našich životů?

V minulosti nechávali lidé u svých domovů beze strachu otevřené dveře. Dnes se bojíme i přes všechny zámky, závory, řetězy a alarmy. Je tohle pokrok?

• Jsme pyšní na své nóbl domy, rychlá auta, hladké silnice a kanceláře v mrakodrapech, ale nemůžeme usnout bez prášku na spaní. Lze považovat za pokrok?

čilou takovou společnost, která lidem způsobuje problémy s tak prostou a základní radostí, jakou je dobře se vyspat – s radostí, kterou „primitivní“ vesničan bez námahy získá?

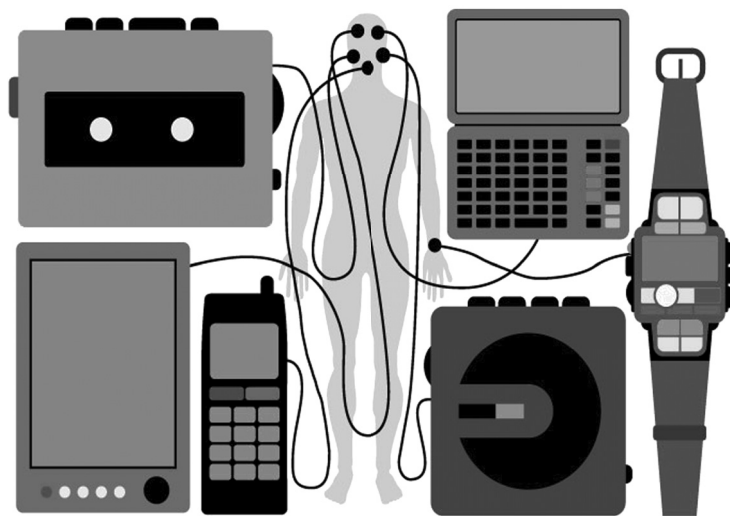
• Vlivem technologicko-materialistického pohledu na svět vzrůstá sobectví, konkurence a vykořisťování. Navzdory divadélku o romantické lásce nemůžeme důvěřovat svým vlastním partnerům, a co teprve říci o rodičích a dětech, či šéfech a spo-

lupracovnících. Tvoří odcizení a podezřívaví lidé pokrokovou společnost?

• Mechanizované továrny nemohou nikdy poskytnout tolik pracovních míst jako v minulosti farmy. Velké množství lidí tedy trpí strachem z nezaměstnanosti. Někteří z nezaměstnaných se z existenčních důvodů dají na žebřání, jiní na cestu zločinu. A všeobecně je toto modernizované industriální prostředí pro mysl tak zneklidňující, že se pro mnohé lidi stávají jediným východiskem sebedestruktivní závislosti. Jsou zločini, závislosti a nezaměstnanost známkou pokroku?

• Technologie poskytuje pohodlí, avšak životní styl točící se kolem vysoko-rychlostních a vysoce-stresových technologií bere mysl klid potřebný k tomu, aby si toho pohodlí člověk mohl užívat. Softwarový inženýr má ve své kanceláři klimatizaci, avšak přesto se potí – ne kvůli horku, ale kvůli vnitřnímu napětí. Technologie nás činí pohodlně nešťastnými.

• Lékařské technologie možná vymýtily několik chorob a na hodně dalších nabízí léky. Lidé však dnes potřebují mnohem více lékařské péče než dříve kvůli nezdravému způsobu života

Když lidé odmítají být ovládáni jako stroje, končí to nejrůznějšími konflikty, od domácích studených válek po manželské roztržky, od hádek k vraždám. A pokud věci nejdou tak, jak bychom chtěli, trpíme nakonec širokým spektrem mentálních problémů, včetně stresu, úzkosti, deprese a závislosti.

Technologie dávnověká a moderní

Byli jsme vedeni k víře, že vlastníme nejpokročilejší technologie v dějinách této planety. Avšak pyramidy v Egyptě, kamenné monolyty v britském Stonehenge a nerezivějící kovové sloupy v Indii prozrazují existenci starověkých technologií překvapivě dokonalejších, než jsou ty naše. Védské texty ve skutečnosti popisují ještě zajímavější technologie. Například *vimany* (letadla neznečišťující životní prostředí), *brahmástry* (přesné a mocné střely aktivované mystickými zvukovými zaklínadly) a udivujícím způsobem účinné a rychle uzdra-

v přeplněných městech, sedavému zaměstnání a znečištěnému vzduchu, vodě a potravinám. Je to zřejmé ze stále vzrůstajícího počtu klinik, nemocnic a lékáren. Mnohé ze sofistikovaných léčebných prostředků jsou na rozdíl od tradičních bylinných léků navíc nedostupně drahé.

- Většina lidí si dnes dovede stěží představit život bez televize, filmů, a dalších nečetných forem hi-tech zábavy. A lituje své předky, kteří všechnu tuto zábavu neměli. Avšak dříve lidé uměli v životě nalézt radost v prostých věcech, jako bylo sdílení a péče ve spojených rodinách, sledování přírody a učení se z ní, a naslouchání a zpívání jmen Boha a opěvování Jeho slávy. Díky tomu neshledávali život nudným. Vinou svého pobláznění technologiemi jsme se odloučili od jednoduchých, přirozených radostí. A tak se, i přes tolik nám nabízené zábavy, cítíme ustavičně znudění. Zábavní průmysl sice používá pokročilé technologie, je však závislost na zábavě – a závažná vnitřní prázd-

nota, o níž svědčí – známkou pokroku?

- Technologie nás intoxikuje pocitem, že my jsme tím, kdo řídí věci. Pouhým zmáčknutím knoflíku můžeme přinutit obrovské stroje vykonávat složité akce. Jednoduchým stiskem klávesy jsme schopni sehnat informace z kterékoli části světa. Neustálou prací se stroji si na jejich ovládání zvykáme a očekáváme, že všechno a všechny lze ovládat podobně.

vující techniky zahrnující léčivé byliny, zplnomocněné mantry a ajurvédskou chirurgii. Védský přístup není sám o sobě v rozporu s technologií. Varuje nás však před poblouzněním hmotnou technologií vedoucí nás k přehlížení či opomíjení duchovního cíle života.

Představme si lékaře, který vážně nemocnému pacientovi předepíše pouze prášek proti bolesti. Pacient je spokojený, protože se mu ulevilo. Lékař je spokojený, neboť dostane své poplatky. Pacientova bolest však naneštěstí není vyléčena, ale pouze zakryta. Brzy se vrátí a bude ještě horší.

My všichni jsme jako tento pacient. Od chvíle svého narození máme na krku rozsudek smrti. Čas nás nutí bezmocně zestárnout, onemocnět a zemřít. Naše životní cesta je nejen nevyhnutelná, ale také strastiplná. Během celého života nás sužuje utrpení způsobené naším vlastním tělem a myslí (horečky, špatné trávení, stres, deprese), utrpení způsobené jinými živými bytostmi (komáry, konkurenty, nadřizenými, příbuznými), a utrpení způsobené přírodními vlivy (extrémní horko či zima, záplavy, zemětřesení).

Védské texty vysvětlují příčinu našeho utrpení a jeho lék. Jsme duchovní bytosti polapené v hmotných tělech. Nepatříme do tohoto pomíjivého a nešťastného světa, ale do věčné a blažené duchovní sféry, kde žijeme navždy v láskyplném vztahu s Bohem. Kvůli své touze užívat si nezávisle na Bohu jsme umístěni do tohoto světa – do arény pokusů a nápravy. Cestujeme skrze rozličné životní druhy, hledáme požitky experimentováním s hmotou nejrůznějšími způsoby, získáváme však jen trápení a smrt. V lidské životní podobě dostáváme rozvinutou inteligenci, abychom si mohli své nešťastné postavení uvědomit. Inteligentním lidem védské texty nabízejí systematický duchovní program umožňující jim obnovit svůj soulad s Bohem a navrátit se k Němu zpět do věčného života.

Tento duchovní program je založen na našem uvědomění si své přechodné pozice ve vesmírné hierarchii. Coby duchovní jiskry jsme nadřazeni hmotě ale podřízeni Bohu, jenž je vládcem jak hmoty, tak ducha. Ve svém přirozeném harmonickém stavu v duchovním světě žijeme s Bohem v láskyplné shodě a nemáme s hmotou nic společného. A když jsme v materiálním světě, doporučují nám védská písma, abychom se zaměřili na oddanost a službu Bohu. Radí nám, aby-

chom se o tělo starali jen natolik, nakolik je to nutné k tomu, aby sloužilo jako nástroj naší služby Bohu a dopravní prostředek na naší cestě zpátky k Němu. Tento způsob jednoduchého žití s hlubokým myšlením nás natrvalo vysvobodí z našeho současného zapletení v hmotném trápení a pomůže nám snadno a rychle znovu dosáhnout svého právoplatného věčného štěstí. Takto duchovnost nabízí opravdový lék na naše utrpení. V tomto programu duchovní obnovy jsou hmotné technologie využívány především jako pomůcka k dosažení konečného cíle života.

V naší moderní době je lidská inteligence využívána v první řadě k hmotnému, a zvláště k technologickému zdokonalování. Technologie těší naše smysly, nafukuje naše ego a umožňuje nám cítit se pohodlně a pyšně. Technologie však poskytuje zábavu, nikoli klid; pohodlí, nikoli štěstí; léky, nikoli zdraví; kosmetiku, nikoli mládí; resuscitační přístroje, nikoli život.

Technologie je jako onen prášek proti bolesti, který zakryje, avšak nevyлéčí naše utrpení v hmotné existenci. A co hůře, vytváří iluzorní dojem blahobytu, jehož vlivem lidé získávají pocit, že žádné duchovní řešení není zapotřebí. Namísto prostého žití a hlubokého myšlení lidé začínají prostě žít a nemyslí téměř vůbec. Omámení příslibem ráje špičkových technologií lidé vůbec neuvažují o duchovním smyslu života, pokládajíce jej mylně za nevědecký a zastaralý. Takto nám technologie krade příležitost dosáhnout věčného života a odsuzuje nás k tomu, abychom zůstali a nadále trpěli v tomto světě zrození a smrti.

Základním rozdílem mezi starověkou technologií a moderní technologií tedy je, že ta dřívější pomáhala lidem dosáhnout cíle života, zatímco ta dnešní lidem pomáhá na cíl života zapomenout. Šríla Prabhupáda vysvětluje politováníhodný směr moderního technologického pokroku: Inteligence určená k trvalému vyřešení všech problémů je zneužívána k přetvoření olejové lampy na lampu elektrickou.

Zduchovnění moderní technologie

Proto může vyvstat otázka: Máme se vzdát technologie a vrátit se k vesnickému životu?

Nemusíme se vzdávat technologie, ale musíme se vzdát iluze, že nás technologie může učinit šťastnými. Jsme-li nemocní, nemusíme se vzdávat léku proti bolesti, ale jen iluze, že lék proti bolesti může vyléčit naši nemoc. Pro dosažení skutečného štěstí si musíme osvojit lék duchovnosti.

A protože technologie zcela prostupuje naším moderním světem, můžeme použít védský princip *yukta-vairagya*, odříkání s oddaností: Aníž bychom byli k hmotným věcem připoutáni pro osobní požitek, využijeme je ve službě Bohu.

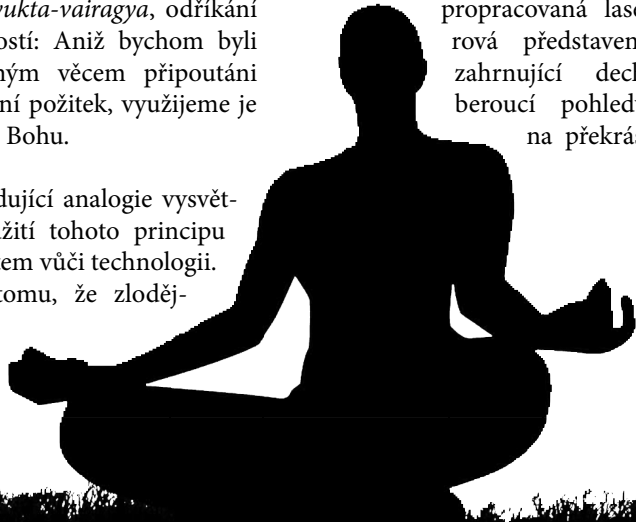
Následující analogie vysvětluje použití tohoto principu s respektem vůči technologii. Dejme tomu, že zloděj-

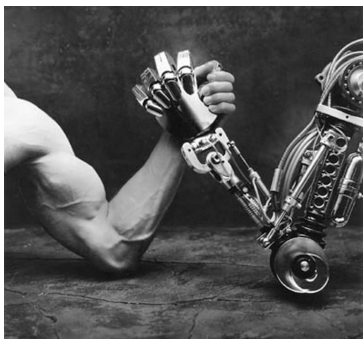
ský gang vykradl banku a prchá v rychlém autě. Co by měla udělat policie? Dodržovat rychlostní limit a nechat zloděje uniknout? Nebo rychlostní limit porušit, jet rychleji než zloději, zatknout je a ukradené peníze získat zpět?

Dnešní vyspělé technologie podporují ateismus, hedonismus, materialismus a konzumerismus, a okrádá tak lidi o bohatství duchovního poznání. Proto je na všech pravých duchovních vědcích, aby tutéž technologii používali k šíření duchovnosti a harmonického žití a pomáhali lidem opět nabýt jejich bohatství v podobě duchovní moudrosti a štěstí. Níže uvedené příklady ukazují, jak nám princip *yukta-vairagya* umožňuje zduchovnit moderní technologie:

- ISKCON (Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny) buduje nádherné chrámy vybavené moderními animatronickými, robotickými a multimediálními divadly pro podnícení zájmu o poselství Bhagavad-gíty.

- Na mnoha větších ISKCONských festivalech jsou pro inspiraci oddanosti předváděna propracovaná laserová představení zahrnující dech beroucí pohledy na překrás-

ná Božstva uctívaná po celém světě.

• ISKCON nabízí dětem pozitivní alternativu v podobě duchovně orientovaných hraček, her a filmů podporujících rozvoj schopností a šlechetnosti, namísto obrázků násilí a smyslnosti z většinových médií.

• Učitelé v ISKCONu provádějí prezentace pomocí slide-show, VCD a dalších nejmodernějších

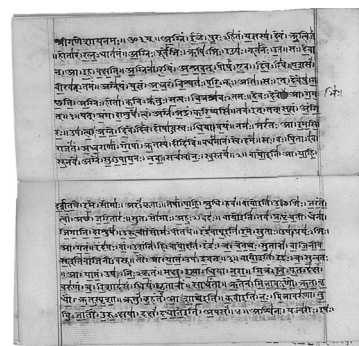
technologií. I článek, který nyní čtete, je příkladem principu *yukta-vairagya* v praxi.

• Takovéto duchovní použití technologií přitahuje milióny lidí ke službě Bohu, čímž jim pomáhá najít vnitřní naplnění a získat právo na věčný život a štěstí.

Ještě mnohem více však zůstává toho, co je třeba udělat. Nerozlišující přijímání technologie uvedlo naši planetu do zmatku. Pro tuto moderní dobu Šríla Prabhupáda předpovídal syntézu východu se západem: šíření indické duchovní moudrosti pomocí západní hmotné technologie. Technologicky pokročilý západ musí pochopit, že se mu nedostává duchovní vize. A finančně ochromená Indie se potřebuje zbavit svého hluboce zakořeněného komplexu méněcennosti

a uvědomit si své bohatství duchovního poznání. Jestliže lidé v Indii i na západě vezmou na vědomí své příslušné vlohly a nedostatky, mohou pomoci uskutečnit mezinárodní duchovní obrození. V našem moderním světě svedeném na scestí to může být jedinou nadějí předznamenávající novou éru harmonie a štěstí.

*Přeložil:
bh. Ondřej Hládek*

Projekt „KARMA FREE“

Drazí oddaní, děkujeme, že jste se zapojili do vytváření loga projektu KARMA FREE. Návrhů jsme obdrželi nečekaně hodně a nebylo jednoduché z nich vybrat! Některé z nich jsme dostali na poslední chvíli, a proto jsme ještě nestihli vybrat konečnou podobu loga a zveřejnit ji v tomto čísle časopisu. Učiníme tak tedy v čísle příštím a budeme vás také detailněji informovat o celém projektu.

Nyní ale můžeme zveřejnit ty z vás, kteří poslali nejlépe hodnocené návrhy :

1. Džajantí dd + bhn. Amalaki
2. bh. Dan Pelej
3. bh. Giridhári Semerák
4. Labanga dás
5. Níla Mádhava dás

Každý z uvedených oddaných dostane jako poděkování dárek, sošky Gaura –Nítá a máhá prásádám z Vrindávanu!

Hodně inspirace do oddané služby vám všem přeje Rádhika Sundarí d.d.

Padajátra

Vyřážíme!

*vande śrí-kṛṣṇa-caitanya-nityá-
nandau sahoditau*

*gaudodaye puspavantau citrau
śan-dau tamo-nudau*

Skládám své uctivé poklony Šrí Krišnovi Čaitanjovi a Pánu Nitjánandovi, kteří jsou jako slunce a měsíc. Vzešli současně na horizontu Gaudy, aby rozptýlili temnotu nevědomosti a tak překrásným způsobem požehnali všem.

V tomto verši oslavuje jeho autor, Šríla Krišnadás Kaviráždž Gosvámí, Pána Čaitanju a Pána Nitjánandu. Oba jsou inkarnacemi Krišny a zjevili se v šestnáctém století v Bengálsku, aby zavedli způsob seberealizace doporučený pro tento věk, což je zpívání Hare Krišna Mantry.

Tak jako na hladině oceánu existuje nespočetné množství vln, existuje i nespočetné množství dalších veršů, které popisují slávu Pánů Gauránga a Nitjánandy.

*parama koruna pahu dui jana ni-
tái gauracandra*

*saba avatára sára śiromaní keva-
la ánanda-kanda*

V této písni Šrí Šrí Gaura-Nitjánander dají básník Lóčana dás Thákur zpívá: „Pán Nitáj a Pán Čaitanja jsou nesmírně milostiví. Jsou podstatou všech inkarnací a způ-

sob seberealizace, který učili, je jednoduše blažený, protože zavedli zpívání a tančení.“

Na dalším místě autor říká:

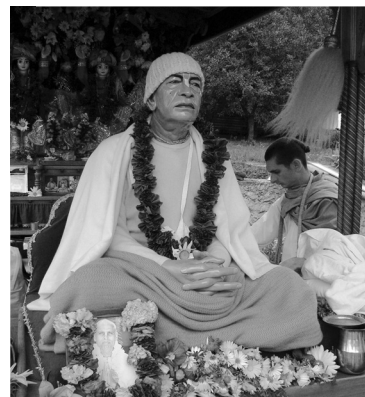
Dekho ore bhái, tri-bhuvane nái

„Můj drahý bratře, jen to vyzkoušej. V těchto třech světech není nikdo, jako je Pán Čaitanja a Nit-

jánanda, protože Jejich vlastnosti jsou tak vznešené, že rozplácí i ptáky a zvířata, o lidských bytostech ani nemluvě.“

Čaitanja Maháprabhu předpověděl, že Hare Krišna Mahámántra se jednou bude zpívat v každém městě a v každé vesnici. Tato předpověď dnes nabývá konkrétní podoby prostřednictvím různých aktivit Hnutí Hare Krišna, ale existuje festival, během kterého se Pán Čaitanja i Pán Nitjánanda této zábavy účastní Osobně, dohlížíji na

ni, ochraňují ji a užívají si ji. Tímto festivalem je Padajátra, a oba Pánové jsou na něm přítomní ve své podobě Božstev, umístěných v zadní části padajátrového vozu.

Také letos projevili Šrí Šrí Nitáj-Gaurasundara, Božstva evropské Padajátry, Svoji sladkou vůli šířit neomezenou milost Svátého jména. Zpočátku testovali odhodlání organizátorů, což se v různých obměnách děje každým rokem, ale tentokrát je postavili před strategickou otázkou: Kdo potáhne vůz?

Veterán české Padajátry, bílý uherský vůl Baladév, naznačoval už během minulého ročníku, že by rád přenechal své místo mladším a zbytek svého transcendentálního života by rád strávil v góšale a na pastvinách farmy Krišnúv Dvůr, plně absorbovaný ve vzpomínkách na dny, kdy svým mohutným tělem přímo sloužil Nejvyššímu Pánu.

Zůstalo po něm velké prázdné místo po boku jeho druha Nandy, a oddaní si dlouho lámali hlavy, kdo jej zaplní. Nápadů bylo mnoho a některé byly hodně odvážné. Za-

čínaly nákupem páru nových uher-
ských volů, pokračovaly půjčením
zvířat z maďarské farmy a končily
angažováním polodivokých buvolů
někde ze západních Čech. Přitom
jsme si jaksí nestačili povšimnout,
že na padajátrovém nebi vycházejí
nové hvězdy. Na naši obhajobu je
třeba podotknout, že mladí far-
mářští volci Dživa i Dharma vypa-
dali ještě na podzim jako roztomilá
telátka, ale za několik měsíců už
nenechávali nikoho na pochybách,
proč se zjevili v tomto zeměpisném
prostoru. Je sice pravda, že zastánci
hrubé síly budou muset na několik
dalších let ustoupit obdivovatelům
atraktivní elegance jerseyjského
skotu, ale aby tento přechod nebyl
tak náhlý (a také proto, že Dharma
potřebuje přece jenom ještě dospět
a nabrat nějaké to deko navíc), pa-
dajátrový vůz letos potáhnou zku-
šený Nanda a krásně zbarvený Dži-
va. A aby to Krišnovi volci měli co
nejblíže domů, trasa povede v blíz-
kosti jejich rodné farmy.

Letos bychom chtěli obzvláště
propagovat právě farmu Krišnúv
Dvůr, a to nejen proto, že bez ce-
loroční péče oddaných z farmy
o voly bychom asi padajátrový vůz
tahali sami, ale hlavně z toho dů-
vodu, že v dnešní hektické době dává
projekt farmy jedinečný příklad
jednoduchého života a hlubokého
myšlení.

Dalším z našich letošních cílů je
samozřejmě rozdat co nejvíce knih
Šríly Prabhupády, ale rádi bychom
se také zaměřili na větší propagaci
kulturních programů, aby se zvý-
šila jejich návštěvnost. V podstatě
v každé oblasti bychom se chtěli
oproti minulým ročníkům posu-
nout dopředu, protože to znamená
potěšit Šrílu Prabhupádu. Bylo by
velice pěkné rozdat hodně prasá-
dam, mít velký harinámový prů-
vod, a na večerním vystoupení pře-
kvapit hosty (a možná i oddané)
početnou a sebranou skupinou hu-
debníků či novým divadelním ku-
sem. K tomu všemu potřebujeme
mnoho nadšených účastníků to-
hoto nektarového festivalu. I když
v první linii vidíme sankírťanové
oddané, Padajáttra se neobejde bez
kuchařů, zásobovačů, sponzorů,
pomocníků na všech frontách, bez
zpěváků (a nejen těch co vedou
harinám), hudebníků, herců, ma-
tadžích malujících gópi tečky, a to
nemluvím o pudžářích, o kočím,
zvukaři nebo o ministřovi advance
party.

Je tady nekonečné množství služ-
by a nikdo by si neměl tento nektar
nechat ujít. Proto zveme všechny,
kdo chtějí vstoupit do oceánu tran-

scendentálních zábav Pánů Gau-
rángy a Nitjánandy a zveme také
všechny, kteří už v těchto zábavách
plavou: Připojte se k Padajátře!
Protože ve všech třech světech
není nikdo jako Pán Čaitanja a Pán
Nitjánanda. Možná nevidíte, jak

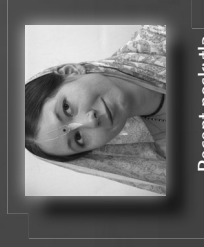

Jejich vznešené vlastnosti rozplácí
ptáky a zvířata, ale na Padajátře
je možné vidět plakat lidi, kteří
s tímto festivalem přijdou do styku.
O těch smějících se ani nemluvě!

Letos vyrazíme 21. července
z farmy Krišnúv Dvůr. Předběžná
trasa vede přes Benešov, Struhařov,
Divišov, Český Šternberk, Kácov,
Kladruby, Vlašim a Chotýšany. Na
farmu se vrátíme začátkem srpna.
Více informací hledejte na www.padayatra.cz, nebo volejte na tel.
čísla 7314454744 a 737860696.

- 1l jogurtu
- 1l studené vody
- 2-3 banány
- muškátový oříšek (dle chuti - přibližně špetka na 1 litr tekutiny)
- 5-8 pl přírodního cukru (podle chuti)

Všechny přísady rozmixujeme a šleháme až se povrch lasí napění. Musíme si dát pozor, abychom nedali příliš mnoho muškátového oříšku. Lasí se podává chlazené buď přidáním drceného ledu nebo nápoj necháme vychladit v ledničce. Nakonec můžeme ozdobit lístkem máty a obětovat s láskou a oddaností Šrí Kršnovi. Dobrou chuť!

Recept poskytl/a
Hlávíní Šakti dévi dásí

Pozn. Lasí je nápoj vhodný do horkého počasí, jelikož dokáže v těchto dnech velice příjemně ochladit organismus. V zimním období se ale jeho častá konzumace nedoporučuje.

BANÁNOVÉ LASÍ S MUŠKÁTOVÝM OŘÍŠKEM

